

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Sağlık Bakanı Fahrettin Koca** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Abdullah Koç

HDP Ağrı Milletvekili

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO), 1999 yılından bu yana 21 Şubat gününü, uluslararası uzlaşmayı, kültürel çeşitliliği ve çok dilliliği desteklemek amacıyla "Uluslararası Anadil Günü" olarak ilan etmiştir ve anadilinde eğitim hakkı güvence altına alınmıştır. UNESCO'nun "Tehlike Altındaki Diller Atlası" verilerine göre ise dünya genelinde konuşulan yaklaşık 6.000 dilin yüzde 43'ü korunaklı ve güvence altında olmayıp yok olma riski ile yüz yüzedir. Bu kapsamda Türkiye'de risk altında olan dil sayısının 18 civarında olduğu ifade edilmektedir. Bu dillerden; Kapadokya Yunancası, Süryanice'nin Mlahso lehçesi ve Ubik dilleri kaybolmuş diller durumundadırlar. Batı Ermenicesi, Hemşince, Lazca, Zazaca, Abhazca, Süryanice (Turoyo ve Suret), Adigece, Kabar-Çerkez, Abazaca, Pontus Yunancası, Romanca, Gagavuzca, Ladino ve Hertevin dil / lehçeleri ise yok olmakla karşı karşıyadırlar.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 18 Aralık 1992 tarihli ve 47/135 sayılı kararınca anadil konusunda taraf devletlere anadilde eğitimin bir hak olduğu sorumluluğu yüklenmekte ve eğitimde fırsat eşitliğinin yaratılması yükümlülüğü verilmektedir. Ancak Türkiye Anadili Haklarına dair BM bildirisini kabul etmesine rağmen anadili ile ilgili çekincelerini hala kaldırmamıştır. Bu durum anadilinde eğitim hakkı başta olmak üzere, kültürel çeşitliliği koruma ve geliştirme ile ilgili taraf olunan uluslararası anlaşmaların ihlal edilmesidir. Ayrıca, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin anadiline ilişkin 3'üncü maddesine konulan çekincenin kaldırılması ve anadiller için gerekli tüm düzenlemelerin yapılması elzemdir.

Bu bağlamda;

- 1) Sağlık kurumlarının tamamında Kürtçe sağlık hizmeti veren personel sayısı meslek çeşidine göre kaçtır? Türkçenin dışında kaç dilde sağlık hizmeti verilmektedir bu diller hangileridir?
- 2) Anadili Kürtçe olan yurttaşlara anadilde sağlık hizmeti verilebilmesi için Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır veya olacak mıdır?
- 3) 112 Çağrı Merkezi kaç dil ile sağlık hizmeti vermektedir ve bu diller hangileridir? Kürtçenin bu dillerin arasında yer almamasının gerekçesi nedir?

42927

- 4) Türkiye’de Kürtçe ve başka anadillerde eēitim verilebilmesi için Bakanlıēınız bir girişimde bulunacak mıdır? Türkçe’nin dışında başka dillerde kamu hizmeti verilmemesinin gerekçesi nedir?
- 5) Türkiye Anadili Haklarına dair BM bildirisini kabul etmesine raēmen anadili ile ilgili çekincelerini ve ocuk Hakları Sözleşmesi’nin anadiline ilişkin 3’üncü maddesine konulan çekincenin kaldırılması için bir çalışma başlatılacak mıdır? Bu güne kadar bu hususlarda bir girişimde bulunulmamasının nedeni bilinmekte midir?